विषय कोड : ००५१

GRADE XI

सामाजिक अध्ययन तथा जीवनोपयोगी शिक्षा

नम्ना प्रश्नपत्र

विद्यार्थीले सकेसम्म आफ्नै शब्दमा उत्तर दिनुपर्नेछ । दायाँ किनारामा दिइएको अङ्कले पूर्णाङ्क जनाउँछ ।

समय : ३ घण्टा पूर्णाङ्ग : ७५

सबै प्रश्नहरूको उत्तर दिनुहोस् :

समूह क

तलका प्रश्नहरूको अति छोटो उत्तर दिनुहोस् : ११×१=११

- 9. जीवनोपयोगी शिक्षा भनेको के हो ?
- २. सामाजिक अध्ययन र सामाजिक विज्ञानिबचको कुनै एक भिन्नता लेख्नुहोस्।
- तनावमा परेको नजिकको साथीलाई तनाब व्यवस्थापन गर्ने कुनै एक सुभाव दिनुहोस्।
- ४. परियोजना कार्य गर्ने सिलिसलामा समुदायका व्यक्तिहरूसँग कसरी कुराकानी सुरु गर्नुहुन्छ ? एक वाक्यमा लेख्नुहोस ।
- ५. आधुनिक मानवको पुर्खा कसलाई मानिन्छ?
- ६. तपाईं बस्ने पर्यावरणिय क्षेत्रमा अनुकलन हन तपाईंले गर्न्भएका क्नै द्ईओटा कार्यहरू लेख्नुहोस्।
- ७. नेपालको प्रतिनिधि सभाको निर्वाचनको लागि कस्तो निर्वाचन प्रणाली अवलम्बन गरिएको छ ?
- जनसाङ्ख्यिक लाभांश भनेको के हो ? एक वाक्यमा लेख्नुहोस् ।
- विप्रेषणले नेपालको अर्थतन्त्रमा पारेको कुनै दुई प्रभाव लेख्नुहोस् ।
- १०. विपद् जोखिमका दृष्टिकोणमा तपाईं रहेको बस्ती कस्तो प्रकारको बस्ती हो ? यदि जोखिमयुक्त भएमा यस्ता जोखिमबाट सुरक्षित गर्ने कुनै एक उपाय लेख्नुहोस्।
- ११. आहार र स्वस्थ जीवनिवचको सम्बन्ध एक वाक्यमा प्रस्ट पार्न्होस् ।

समूह ख

तलका प्रश्नहरूको छोटो उत्तर दिनुहोस् :

 $z \times x = x0$

१२. वर्ड फाइल (Word file) मा टाइप गर्दादेखि प्रिन्ट गर्दासम्म तपाई कुन कुन चरणहरू पूरा गर्नुहुन्छ ? लेख्नुहोस्।

अथवा

तपाईंले परियोजना कार्य पूरा गर्नुपर्ने अवस्थामा समूह नेताको हैसियतले समूहलाई कसरी परिचालन गर्नुहुन्छ ?

१३. ढुड्गे युगको जीवन पद्धतिलाई पाँचओटा बुँदामा उल्लेख गर्नुहोस्।

- १४. जीवनशैलीको आधारमा मानव र वातावरणिबचको सम्बन्ध व्याख्या गर्नुहोस्।
- १५. मध्यकालीन एसियामा आर्थिक उतारचढाब थियो । यस भनाइलाई पुष्टि गर्नुहोस् ।
- १६. छुवाछुत विरुद्ध जनचेतना जगाउनुपर्छ भन्ने सन्देश दिँदै सम्पादकीयको नमुना तयार पार्नुहोस् ।
- १७. बस्तीको परिचय दिँदै ग्रामीण बस्तीका कुनै चार प्रमुख विशेषताहरू उल्लेख गर्नुहोस्
- १८. देशको आर्थिक विकासमा सरकारी, निजी र सहकारीसम्बन्धी तिन खम्बे आर्थिक नीतिले कसरी सहयोग पुऱ्याउँछ ?
- १९. नेपालको संसदीय निर्वाचनमा समानुपातिक प्रतिनिधित्व प्रणालीको व्यवस्था गरिएको छ । यसले संविधानमा तोकिएका लिङ्ग, वर्ग, क्षेत्र र समुदायको अर्थपूर्ण सहभागिता सुनिश्चित गर्न सकेको छ छैन ? समीक्षा गर्नुहोस् ।

अथवा

आमजनतामा गुणस्तरीय स्वाथ्य सेवाको पहुँच पुऱ्याउन राज्यले गरेका प्रयासहरूको समीक्षा गर्नुहोस् । समूह ग

तलका प्रश्नहरूको लामो उत्तर दिन्होस् :

 $3 \times 5 = 38$

- २०. तनाव र द्वन्द्विचको सम्बन्ध उल्लेख गरी द्वन्द्व रूपान्तरमा तनाव व्यवस्थापनले कसरी भूमिका खेल्न सक्छ । उदाहरणसहित पुष्टि गर्नुहोस् ।
- २१. मानव समाज विकासको क्रममा पशुपालन तथा कृषि युगको सुरुआतको कारण उल्लेख गर्दै यस युगका विशेषताहरू चर्चा गर्नुहोस् ?

अथवा

नेपाली समाजमा जात प्रथाले उब्जाएका समस्याहरू पहिचान गर्दै यसका समाधानका उपायहरू उल्लेख गर्नुहोस् ।

२२. मितव्ययी जीवन शैलीका लागि तपाईंले के कस्ता व्यावहारिक अभ्यासहरू गर्नुभएको छ ? कुनै आठओटा व्यावहारिक अभ्यासहरू उल्लेख गर्नुहोस् ।

Source: Curriculum Development Centre, Sanothimi, Bhaktapur